

Motie van de Vereniging der Vlaamse Onthaalhuizen: opvang van geïnterneerden in onthaalhuizen

Als iemand een misdrijf pleegt en het blijkt dat hij op het ogenblik van de feiten of bij zijn verschijning voor de rechtbank, duidelijk krankzinnig of zwakzinnig is, dan kan hij niet-verantwoordelijk verklaard worden voor zijn daden.

In dat geval veronderstelt men dat er *geen* misdrijf werd gepleegd, maar legt men — zoals voor landlopers — een *maatregel* op, met name de internering. De persoon wordt opgesloten in een instelling voor sociaal verweer omdat hij een gevaar betekent voor de maatschappij.

Er gaan heel wat stemmen op om de internering af te schaffen of minstens de toepassing er van te herzien.

Een greep uit de daarvoor gehanteerde motiveringen, leert ons dat:

- men te vlug interneert;
- dwangverpleging demotiverend werkt;
- de in de tijd onbegrensde maatregel tot grove onrechtvaardigheden leidt;
- de kwaliteit van de psychiatrische expertises vaak beneden alle peil blijven;
- de grijze eminenties van de Commissies tot bescherming van de Maatschappij dringend met pensioen moeten gaan;
- er een gebrek aan beroepsmogelijkheden voor geïnterneerden bestaat;
- het in de instellingen voor sociaal verweer, op zijn zachtst gezegd, ontbreekt aan voldoende begeleiding.

Vanuit de praktijk van de opvang van ex-geïnterneerden kan de Vereniging der Vlaamse Onthaalhuizen zich bij deze kritieken aansluiten. Toch vraagt V.D.V.O. dat men bij een herziening van de wetgeving oog zou hebben voor de specifieke problematiek van vele geïnterneerden.

Deze mensen vormen voor de welzijns- en gezondheidssector wellicht de cliëntgroep waartegen de meeste terughoudendheid bestaat.

De Vereniging der Vlaamse Onthaalhuizen stelt vast dat er in toenemende mate een beroep wordt gedaan op de onthaalcentra voor opname van geïnterneerden. Hierbij valt de gebrekkige informatie op die de onthaalhuizen bereikt vanuit de gevangnissen bij vragen tot opname van geïnterneerden of gedetineerden. Voldoende informatie en een grondige voorbereiding zijn nochtans de eerste voorwaarden om een opname te doen slagen. In het geval van geïnterneerden hangt dit bovendien samen met de veiligheid van het onthaalhuis en zijn bewoners.

De onthaalhuizen willen verder stellen dat zij *niet altijd* kunnen en willen ingaan op deze vragen.

Waarom niet? Zonder de onvergeeflijke fout te maken om alle geïnterneerden over dezelfde kam te scheren stelt de V.D.V.O. vast dat de problematiek die aan de basis lag voor internering vaak een *gespecialiseerde* opvang behoeft. Gezien hun algemene functie en gezien hun personeelskader kunnen de onthaalcentra deze opvang niet steeds bieden.

Bovendien werd vastgesteld dat vooral onthaalcentra kritiek krijgen wegens niet-opname van geïnterneerden. De psychiatrische ziekenhuizen die in de eer-

ste plaats zouden moeten instaan voor de opvang van mensen met psychische of psychiatrische moeilijkheden houden systematisch hun handen af van de geïnterneerden.

De psychiatrische diensten nemen dus *hun* verantwoordelijkheid niet op en wentelen de kritiek af op de weinig betoelagde onthaaltheuissector.

Deze situatie wordt langzamerhand onduldbaar voor de onthaalthuizen. De V.D.V.O. stelt daarom de dringende vraag om, gelijktijdig met de besprekingen over verandering van de wet op het sociaal verweer, een gesprek te beginnen over de opvang van geïnterneerden die nu blijkbaar volledig aan hun lot worden overgelaten. Het zou wenselijk zijn indien dit gesprek gevoerd werd tussen de Commissie tot Bescherming van de Maatschappij, psychiatrische instellingen, onthaalthuizen, beschermingscomités, Werken voor Wederaanpassing en andere sociale diensten.

De onthaalcentra willen zeker hun verantwoordelijkheden niet ontvluchten en verklaren zich bereid, zoals ze trouwens reeds doen, te helpen bij de reklassering van die geïnterneerden wiens problemen voornamelijk van *sociale* aard zijn. Wat we met deze motie echter willen duidelijk maken is dat onthaalthuizen *geen psychiatrische begeleiding* kunnen en willen bieden.

*Namens de aangesloten leden,
Berchem, 25 maart 1985*

Leden V.D.V.O. vzw per 25.03.85:

HOTEL MIN (Antwerpen), ONTHAALCENTRUM VOOR THUISLOZEN 'WERK DER DAKLOZEN' (Antwerpen), HOME VOOR DAKLOZEN (Brugge), HOME ANNE FRANCOISE (Antwerpen), HOME PRINS ALBERT (Gent), HUIZE MONTEYNE (Gent), OIKONDE LEUVEN, OIKONDE MECHELEN, HOME TORENHEEM (Hasselt), VOLKSTEHUIS (Hasselt), Het Sas (Betekom), 't EILANDJE BRUSSEL, 't EILANDJE BRUSSEL, HALFWEGHUIS DE WIP (Gent), KLEMENSWERK (Gent), HOME DE BRUGGE (Oostende), MENSEN ONDERWERG (Kortrijk), OIKONDE KORTRIJK, OIKONDE GENT, HET NET (Antwerpen), DE OUDE BURELEN (Maasmechelen), DE DREVE (Oostende), DE LANE (Brugge), DE REGENBOOG (Oostende), DE GOEDE PLEK (Herselt), MENSENHULP (Antwerpen), DE BIEHAL (Lommel), DE LINK (Kortrijk), PASSAGE 9 (Menen), NIEMANDSLAND (Aalst), DE SPAR (Rollegem), ANAPNEUSIS (Berchem), CIC-MECHELEN, LEGER DES HEILS (Antwerpen), DE LINDE (Antwerpen), HET DAK (Dendermonde), DE SCHELP (Gent), HALTE 51 (Heverlee), EMMAUS (Kortrijk), CENTRUM VOOR OPVANG VAN KORTE DUUR (Antwerpen), OPVANGHUIS SOCIAAL CENTRUM (Geraardsbergen), CIC-ANTWERPEN, HET WAGEWIEL (Antwerpen), ALBATROS (Brussel), LEGER DES HEILS 'LE FOYER' (Brussel), OPVANGCENTRUM VOOR VROUWEN (Boechout), DE PUZZEL (Leuven), DE BRUG OCJ (Sint Niklaas), DE BRUG VROUWENOPVANGCENTRUM (Brugge), HET POORTJE (Turnhout), WESTHUIS (Beringen), DOORGANGSHUIS (Sint Niklaas), SHALOM (Kortrijk).